

Foto: Jana Kopecká

Zahájení turistického víkendu

Z radnice

PITNÁ VODA

Současný stav v zásobování obce pitnou vodou

Stále se dováží voda cisternami do vodojemu na Cukráku i když velká sucha již pominula a některé dny dokonce již propršely. Počet cisteren se však stále pohybuje mezi třemi až pěti. Z vrtů se čerpá cca 140 m³ vody za den a to odpovídá 1,62 l/s. Spotřeba vody v obci se pohybuje mezi 180 - 220 m³ za den. Zdroj pitné vody v prameništi u Ruky dodává do úpravny vody minimální množství.

Jak obec řeší nedostatek pitné vody v naší obci

Zastupitelstvo obce Jíloviště na svém zasedání č. 7/2007 odsouhlasilo řešit v naší obci nedostatek pitné vody pomocí vlastních zdrojů a to tak, jak jsem uvedl ve Zvonici č. 6.

Dne 11. června byly zahájeny vrtné práce na novém průzkumném vrtu (JL 5) v lokalitě Jeptiška. Tento nový průzkumný vrt je vzdálený od stávajícího vrtu JL 2 cca 150 m vzdušnou čarou. Vrtné práce na tomto průzkumném vrtu prováděla firma Stavební geologie IGHG spol. s r.o. a byly ukončeny dne 16. června. Průzkumný vrt je hluboký 65 m, celý je vystrojený a hladina podzemních vod se ve vrtu ustálila na 8 m.

19. června byly zahájeny čerpací zkoušky na zjištění vydatnosti tohoto nového vrtu. Důležité je, že tyto čerpací zkoušky se provádějí v době velkého sucha, kdy například vrt v prameništi u Ruky dodává do našeho vodovodního systému obce minimální množství pitné vody. Při čerpací zkoušce se z průzkumného vrtu začalo nejdříve odebírat 2,2 l/s, 28. června se odběr zvýšil na 3,1 l/s a 3. června na 4,4 l/s vody.

Během čerpacích zkoušek byl již nový vrt zaměřen a také již začaly projektové práce na jeho zlegalizování pro územní a vodohospodářské řízení.

Karel Dostálek

ZKUŠEBNÍ PROVOZ ZRYCHLOVACÍ ČERPACÍ STANICE NA HÁJENSKU

Dne 19. června byla do zkušebního provozu uvedena zrychlovací čerpací stanice na Hájensku, která byla vybudovaná v areálu celní školy. Jejím úkolem je odstranit výpadky v zásobování vodou u výše položených rodinných domů na Hájensku. V této nejvyšší a nejvzdálenější oblasti Jíloviště docházelo k poruchám v zásobování vodou a to hlavně v letních měsících nebo při drobných poruchách vodovodu. Zrychlovací čerpací stanice v celé této lokalitě udržuje ve vodovodním řádu konstantní tlak, který je nastavitelný a ve zkušebním provozu byl prozatím nastaven na 5 atmosfér. Díky této investiční akci konečně obyvatelům výše položených rodinných domů na Hájensku teče voda celý den a to dokonce i v létě.

Karel Dostálek

STÁLE PLATÍ OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA Č. 4/2003 – HLUČNOST V OBCI

V těchto letních měsících se v neděli a ve svátečních dnech opět zase rozléhá po obci hluk motorových sekaček a jiných hlučných mechanismů. Chtěl bych občany, kteří používají tato hlučná zařízení upozornit, že porušují Obecně závaznou vyhlášku č. 4/2003 a to článek 5 – Hlučnost v obci. Dovolím si citovat z výše uvedené vyhlášky:

Používání hlučných zařízení (motorových pil, sekaček a jiných hlučných mechanismů) je povoleno

ve všední dny od 7 do 20 hodin,

v sobotu od 8 do 18 hodin.

V neděli a sváteční dny je používání hlučných zařízení zakázáno.

Vážení spoluobčané, žádám Vás o dodržování této vyhlášky.

Karel Dostálek

VYÚČTOVÁNÍ VODNÉHO A STOČNÉHO ZA ROK 2006

Jaké poruchy a havárie byly na vodohospodářské infrastruktuře v obci Jíloviště v roce 2006 a 2007?

Datum	Popis poruchy
2006	
6/2	Ulice Lomená před RD čp. 110 potrubí IPE - prasklina
13/2	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
15/2	Ulice K Dubíčku - prasklá vodovodní přípojka
7/3	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
2/3	Ulice K Dubíčku – zlomené potrubí LTH 63
3/5	Lokalita Na Plazích – zlomené potrubí PVC DN 100 u kanalizační šachty
4/5	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
10/5	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
2/6	Ulice Ke Hřišti – zlomené potrubí LTH 100
5/6	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
16/6	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Jeptiška
4/7	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
19/7	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Jeptiška
20/7	Utržený navrtávací pas na LTH 63 v lokalitě Na Plazích

19/9	Výměna zkorodovaného potrubí v úpravně vody – sání čerpadel pro výtlač do vodojemu na Cukráku
5/10	Oprava výtlačného čerpadla do vodojemu v úpravně vody
21/11	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Jeptiška
21/12	Oprava čerpadla v přečerpávací stanici Na Plazích
2007	
11/1	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka
22/2	Zlomené potrubí LTH 100 v křižovatce s ul. U Vodárny
6/3	Utržený navrtávací pas na LTH 63 v lokalitě Na Plazích
22/3	Výměna čerpadla vrtu v prameništi Ruka

Jaké byly náklady na pitnou vodu a odpadní vodu v roce 2006?

Voda pitná		Voda odpadní	
<i>Materiál</i>	<i>168 374,51</i>	<i>Materiál</i>	<i>3 905,87</i>
Surová voda podzemní	123 656,00	Surová voda podzemní	0,00
Chemikálie	3 599,13	Chemikálie	0,00
Ostatní materiál	41 119,18	Ostatní materiál	0,00
<i>Energie</i>	<i>286 361,94</i>	<i>Energie</i>	<i>89 652,72</i>
Elektrická energie	286 361,94	Elektrická energie	89 652,72
<i>Mzdy</i>	<i>64 011,56</i>	<i>Mzdy</i>	<i>28 655,10</i>
Přímé mzdy	51 356,00	Přímé mzdy	21 226,00
Ostatní osobní náklady	12 656,56	Ostatní osobní náklady	7 429,10
<i>Ostatní přímé náklady</i>	<i>653 412,82</i>	<i>Ostatní přímé náklady</i>	<i>288 845,51</i>
Opravy infrastrukturního majetku	468 736,40	Opravy infrastrukturního majetku	140 637,40
Ostatní provozní náklady externí	8 150,00	Ostatní provozní náklady externí	15 923,22
Ostatní provozní náklady ve vlastní režii	176 526,42	Ostatní provozní náklady ve vlastní režii	132 284,89
<i>Výrobní režie</i>	<i>36 547,54</i>	<i>Výrobní režie</i>	<i>16 381,80</i>
<i>Správní režie</i>	<i>124 526,15</i>	<i>Správní režie</i>	<i>49 830,35</i>
<i>Úplné vlastní náklady</i>	<i>1 333 234,52</i>	<i>Úplné vlastní náklady</i>	<i>477 271,35</i>
<i>Voda pitná fakturovaná v m³</i>	<i>36 640,00</i>	<i>Voda odpadní odváděná v m³</i>	<i>36 053,00</i>
Z toho domácnosti	27 432,00	Z toho domácnosti	22 735,00
<i>Celkem úplné vlastní náklady + zisk</i>	<i>952 200,00</i>	<i>Celkem úplné vlastní náklady + zisk</i>	<i>383 456,00</i>

Jednotkové náklady v Kč/m³	38,49	Jednotkové náklady v Kč/m³	13,24
Cena pro vodné + DPH	32,68	Cena pro stočné + DPH	15,86

V roce 2007 budeme platit za pitnou vodu 32,68 Kč/m³ a za odpadní vodu 15,86 Kč/m³ plus DPH. Ceny jsou tedy stejné jako v roce 2006.

Karel Dostálek

ZDRAVOTNÍ A BEZPEČNOSTNÍ PROBÍRKY NA OBEČNÍCH POZEMCÍCH č.p. 241/1, 241/4 a 236/11.

Na zadání obce Jíloviště, paní I. Zemanová se svým synem (firma Zemanová – zahrady) provedli dendrologický průzkum s finančním ohodnocením stávajících dřevin na obecních pozemcích č.p. 241/1, 241/4 a 236/11. Všechny tyto pozemky se nacházejí pod fotbalovým hřištěm TJ Jíloviště v místech, kde byl před rokem 1989 pionýrský tábor.

Skladba dřevin na těchto pozemcích je ovlivněna založením sousedící romantické zahrady s formálními prvky u hotelu Hubertus. Porosty dřevin jsou smíšené s malým podílem jehličnanů, nejsou pravidelně udržované a v řešeném území mají funkci rekreační zeleně sídel. Nejhodnotnější dřeviny tvoří skupiny a soliterní stromy lip a javorů podél východní a jižní hranice. Cenný a zajímavý je lírovník tulipánokvětý, který roste v západní části plochy poblíž pěší cesty, ale bohužel u vrchního vedení energetické sítě, takže je částečně poškozený nevhodným řezem. Dalšími zajímavými stromy jsou jírovce ve skupině u severozápadní hranice a ve středu západní části, dále také vzrostlé cypřišky Lawsonovy před lipovou skupinou u východní hranice. Ze zajímavých keřů se ještě v porostech vyskytuje šerák čínský, růj vlasatá a střihanolistý kultivar škumpy ve skupině u severozápadní hranice.

Většina dřevin je mírně poškozena zápojem nebo neprovedením včasných probírek. Některé dřeviny jsou také poškozené suchým obdobím s nedostatkem vody a hlavně jsou ve velmi špatném až havarijním stavu.

Z důvodu bezpečného využívání obecních pozemků je nutné odstranit všechny ty stromy, které neodpovídají provozní bezpečnosti a mohlo by při jejich pádu či vylomení dojít k poškození zdraví a majetku (např. pajasan, bříza, javor klen, ořešáky, topoly). Dále je nutné odstranit nevhodné a invazivní dřeviny, které by následně zaplevelovaly a vytlačely z okolních lesů domácí dřeviny (mladé pajasany, javor jasnotový, trnovník akát). Rovněž je nutné vyřezat vysokorostoucí stromy pod trasou vrchního vedení energetických sítí, aby nedocházelo k opakovanému nákladnému mrzačení stromů.

Úkolu terénních úprav, zdravotní a bezpečnostní probírky stávajících dřevin na výše uvedených obecních pozemcích se ujali členové našeho SDH v Jílovišti. Odvedli obrovský kus práce bez finančního zatížení obce a za to jim moc děkuji.

Karel Dostálek

Rozpočtový výhled

ROZPOČTOVÝ VÝHLED OBCE JÍLOVIŠTĚ NA LÉTA 2008 – 2010:						
		1	2	3	4	5
č.ř.	Základní členění rozpočtu	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007	Výhled 2008	Výhled 2009	Výhled 2010
1	Daňové příjmy	5 560	5 603	5 800	6 100	6 200
2	Nedaňové příjmy	267	872	280	290	300
3	Kapitálové příjmy	1 656	1 205	600	0	0
4	Provozní dotace	401	13	14	15	16
5	Investiční dotace	5 377	0	3 840	1 200	800
6	PŘÍJMY CELKEM	13 261	7 693	10 534	7 605	7 316
7	Běžné výdaje	4 858	6 029	6 000	6 100	6 200
8	Kapitálové výdaje	5 818	1 646	4 800	1 500	1 000
9	VÝDAJE CELKEM	10 676	7 675	10 800	7 600	7 200
10	Saldo příjmů a výdajů	2 585	18	-266	5	116
11	FINANCOVÁNÍ (+/-)	-2 585	-18	266	-5	-116
12	Operace bez charakteru příjmů a výdajů	24				
13	Splátky úvěrů dlouhodobých (-)	2 150	500	550	600	650
14	Změna stavu prostředků BÚ (+/-)	-459	482	766	595	534

Komentář k jednotlivým řádkům:

- 1 Příjmy z daňových výnosů státu, správní a místní poplatky.
- 2 Příjmy z nájmu, pronájmů, úroků aj.
- 3 Příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí a movitých věcí.
- 4 Dotace na výkon státní správy, krajské dotace, státní dotace.
- 5 Dotace na investice, na výstavbu aj.
- 6 Součet řádků 1 – 5.
- 7 Vlastní nákupy, energie, platy, služby aj.
  - V roce 2008 - připojení nového vrtu JL5 do vodovodní sítě obce, výměnu vodovodního potrubí od Jeptišky k podchodu na Trnovou a výměnu technologie v úpravě vody.
  - V roce 2009 - rekonstrukce uličního prostoru ulice Pražská – úsek Příjezdní - Strakonická.
  - V roce 2010 - rekonstrukce uličního prostoru ulice Pražská – úsek Příjezdní - Strakonická.
- 8 Součet řádků 7 – 8.
- 10 Rozdíl řádků 6 a 9 = 1. ukazatel hodnotící hospodaření obce = stav financování.
- 11 Opačná hodnota řádku 10 = 2. ukazatel hodnotící hospodaření obce = zdroj financování.
- 12 Operace bez příjmů a výdajů.
- 13 Splátka dlouhodobého úvěru na plynofikaci obce.
- 14 ř.11 - ř.12 - ř.13 = Roční výsledek hospodaření: + = roční schodek, - = roční přebytek = 3. ukazatel.

Sestavil: Karel Dostálek

Informace pro občany

Nové ceny zemního plynu

Počínaje 1. červencem vstupují v platnost nové ceny zemního plynu pro zákazníky Středočeské plynárenské, a.s. V porovnání s minulým obdobím došlo k jejich mírnému navýšení. Konkrétně pro zákazníky kategorie Domácnost o 2,2 %.

Tato změna je nutnou reakcí na pohyb cen na světových trzích. V přehledu cen naleznete jak aktuální ceny za kWh, tak orientační (přepočtené) ceny za m³, pro Váš snadnější výpočet nákladů na vytápění.

Nově také uvádíme názvy odběrných pásem: „Vařím“ , „Ohřívám vodu“ , „Topím“ . Poslouží k lepší orientaci zákazníků a znázorňují hlavní způsob užití zemního plynu v daném odběrném pásmu. Pro přiřazení jednotkových cen ve vyúčtování spotřeby zemního plynu je rozhodující skutečná spotřeba zemního plynu v kWh za rok.

ORIENTAČNÍ CENY ZEMNÍHO PLYNU PRO KONEČNÉ ZÁKAZNÍKY STŘEDOČESKÉ PLYNÁRENSKÉ

	Roční spotřeba MWh/rok	Cena za odebraný zemní plyn	Orientační přepočet *)	Cena za kapacitu	Stálý měsíční plat
		Kč/kWh	Kč/m ³	Kč/m ³	Kč/měsíc
vařím do 1890		1,49401	15,69	-	47,84
onřívám vodu nad 1,89 do 9,45		0,98100	10,30	-	66,64
topím nad 9,45 do 15		0,89668	9,42	-	88,30
	nad 15 do 20	0,89668	9,42	-	102,70
	nad 20 do 25	0,89668	9,42	-	116,26
	nad 25 do 30	0,89668	9,42	-	129,95
	nad 30 do 35	0,89668	9,42	-	143,51
	nad 35 do 40	0,89668	9,42	-	157,20
	nad 40 do 45	0,89668	9,42	-	171,00
	nad 45 do 50	0,89668	9,42	-	184,69
	nad 50 do 55	0,89668	9,42	-	198,61
	nad 55 do 63	0,89668	9,42	-	215,99
	nad 63	0,80116	8,41	131,53206	-

Konečné ceny pro kategorii Domácnost, platné od 1. 7. 2007.

Všechny ceny jsou uvedeny včetně daně z přidané hodnoty ve výši 19 %.

1 MWh = 1 000 kWh; 1 m³ = cca 10,5 kWh

*) Tento přepočet je pouze přibližný, stanovený zjednodušeným výpočtem. Neslouží k fakturaci!

Převzato z magazínu pro uživatele zemního plynu ročník 4. / léto 2007/: Žijeme na plný plyn

- autorka Alena Petrlíková –

Sleva na odebraný zemní plyn pro držitele průkazu ZTP/P

Od 1. dubna 2007 mohou držitelé průkazu ZTP/P získat slevu za odebraný zemní plyn ve výši 20,- Kč/MWh, dle aktuálního sazebníku.

Žadatel o poskytnutí výhod musí splňovat tyto podmínky:

- žadatel je držitelem průkazu mimořádných výhod II. stupně (ZTP/P), což doloží na Kontaktním místě platným průkazem nebo typizovanou žádostí potvrzenou příslušným městským úřadem
- Smlouva o odběru zemního plynu musí být uzavřena na jméno žadatele a pro místo jeho trvalého bydliště
- žadatel může být zákonným zástupcem nezletilého držitele průkazu ZTP/P

sleva je uplatnitelná ke dni přijetí žádosti a nelze ji získat zpětně

Při podání žádosti nahlásí žadatel aktuální stav a číslo plynoměru.

Tuto slevu lze uplatnit pouze ve společnosti skupiny RWE, tedy ve společnostech : JMP, SČP, SMP, STP, VČP a ZČP.

K 660. výročí první zmínky o existenci obce Jíloviště. - pokračování

Minule jsme opustili dějiny obce v roce 1875, tedy v době, kdy se Jíloviště začínalo z klasické venkovské obce měnit i na vyhledávaný cíl turistů, kteří ve shodě s dobovým módním trendem začínali vyhledávat přírodní krásy tak kontrastující s hektickým životem Prahy měnící se v průmyslové velkoměsto. I v sedmdesátých letech 19. století byl mezi místními obyvateli vždy na prvním místě uváděn majitel největšího statku – František Andres, dále potom Petrákovi a dědic Jana Mastila – pan Alois Smělý. Značnou část půdy na katastru Jíloviště vlastnili i tehdejší majitelé zbraslavského panství Öttingen-Wallensteinové. Jíloviště mělo v roce 1880 36 domů a žilo zde 248 obyvatel.

Do dějin obce v druhé polovině 19. věku zasáhla také válka, byť naštěstí jen okrajově. Po osudové bitvě u Hradce Králové, kde byla rakouská vojska poražena Pruskem, byl jeden pruský vojenský oddíl „hostem“ Jíloviště. Velitel, svobodný pán von Kitlitz, se ubytoval v lesovně a u pana Andrese, který byl nejen největším sedlákem, ale i starostou a hostinským, bydlelo 17 dní 27 vojáků. Pan Andres se s nimi rád bavil, je zřejmé, že musel umět obstojně německy. Zejména si oblíbil jednoho z vojáků, který „byl doma havířem“. Starostu Andrese ale jistě nepotěšilo, když si přečetl zápisky v notesu tohoto muže, který napsal, že „Jíloviště je bídné místo, mimo starosty nemá žádný inkoust a pero!“ Pruský voják však nejspíš přeháněl – uvažme jen, že v té době už všechny děti řádně navštěvovaly školu a není pochyb o tom, že psací potřeby patřily k vybavení i chudších domácností.

Od poslední čtvrtiny 19. století dochází v okolí Prahy k rozvoji turistického ruchu. K rozvoji turistiky, ale také ke zlepšení dopravy a přepravy zboží přispělo vybudování západní dráhy z Prahy do Plzně v šedesátých letech 19. věku a potom před koncem století i výstavba dráhy Praha – Modřany – Červany (tzv. Posázavský Pacifik) a její druhé větve z Měchenic do Dobříše. Železnice tak značně zvýšila dostupnost Jíloviště, i když obci samotné se dráha vyhnula (nejbližší stanice ve Všenorech je vzdálena zhruba 3 km). O něco později v okolí obce začaly také vznikat první trampské chatové osady – ta nejznámější a dosud dochovaná Osada hvězd se nachází na březích Berounky u obce Lipence.

S nárůstem počtu obyvatelů bylo třeba rozšířit i školu v Trnové. Nová budova tamního pedagogického ústavu byla dokončena a vysvěcena v roce 1895. Byla to dvoutřídková (obecná škola), kde se vyučovalo dokonce až do roku 1952. Měšťanská škola byla na Mníšku a Zbraslavi, za vyššími studii (např. na gymnázia či reálky nebo odborné školy) se musela mládež odebírat do Prahy.

V roce 1910 došlo ke změně majitelů zbraslavského panství, které zakoupil bohatý podnikatel Cyril Bartoň z Dobenína. Tento pán začal představovat zbraslavský zámek (bývalý cisterciácký klášter) i přilehlé hospodářské budovy, zejména cukrovar a pivovar. Při těchto stavebních pracích prováděných podle plánů známého architekta Dušana Jurkoviče našli obživu i někteří obyvatelé Jíloviště.

Slibný ekonomický rozkvět povážlivě narušila I. světová válka. Ačkoliv tento konflikt nezasáhl naše území, přinesl všem lidem velké útrapy. Muži byli odváděni do armády – ke konci války se odbody týkaly i mláďenců sotva odrostlých škole. Kromě toho panovala všeobecná nouze – venkovské obyvatelstvo, které si sice mohlo potraviny opatřit z vlastních zdrojů, bylo postihováno nucenými odvody obilí a hospodářských zvířat (tzv. rekvizice). Hned 4. srpna 1914 se konal na Jílovišti odvod koní pro erár – obyvatelé museli odevzdat 7 koní. Pak opakovaně následovaly

rekvizice obilí, brambor, hovězího dobytka. K tomu se v roce 1917 přidala neobyčejně krutá zima. Kdy byla velká nouze o palivo. Situaci obyvatel zlepšoval jen prodej potravin Pražanům – tam, kam v mírových časech vyjížděli lidé za turistikou a zábavou nyní nuceni hladem byli odhodláni vydávat za životní potřeby značné sumy peněz. Někteří muži se už z války nevrátili, jiní zběhli z rakousko-uherské armády a bojovali v řadách legií.

Konec války a vytvoření samostatné Republiky československé byl na Jílovišti přivítán s nadšením a výrazem této radosti bylo vysazení čtyř „lip

Republiky“. Jíloviště se stalo samostatnou obcí, od Trnové se oddělilo v roce 1920, ale fara i škola tam zůstaly. Nedlouho po vzniku republiky probíhala v našem regionu velká „náborová“ akce, kdy bývalí římsko-katoličtí faráři, kteří sami přestoupili k Československé církvi husitské, agitovali obyvatele pro tuto novou, „pokrokovou“ a vlasteneckou církev. Setkali se s úspěchem – podle Statistického lexikonu z roku 1924 se na Jílovišti k husitské církvi hlásilo 121 osob, zatímco katolíků bylo 97. Kromě toho zde žili ještě 4 evangelíci a 5 lidí bylo bez vyznání. Dlužno poznamenat, že nadšení pro husitskou církev záhy opadlo – v roce 1930 je evidováno už jen 68 „husitů“ a 146 katolíků.

Jedním z charakteristických rysů tehdejšího života obcí byla spolková činnost. Tím nejvýznamnějším spolkem byl spolek dobrovolných hasičů, který se začal formovat už v devadesátých letech 19. století, zapsán do spolkového rejstříku byl v roce 1922, na prahu třicátých let jeho činnost sice na čas zanikla, ale obnoven byl roku 1937. Od roku 1904 působil v obci i podpůrný spolek *Přemysl*. Toto sdružení organizovalo mj. i vzpomínuté sázení lip republiky (nebo lip svobody). Jak hasiči, tak spolek *Přemysl* a *Okrašlovací spolek* pořádali různé dobročinné akce, tancovačky a veselice. Kromě toho zde existovaly a další spolky: *Dobročinný a vzdělávací spolek Tyl* (založen spolu s trnovskými obyvateli roku 1904) a *Krejcarový spolek pro podporování žactva obecné školy* v Trnové. Na existenci zdejší cihelny upomíná spolek nazvaný *Místní skupina svazu hlinodělníků v Československé republice*.

Obyvatelé Jíloviště se vesměs stále živili zemědělskými pracemi, několik jich bylo zaměstnáno v cihelně, nebo jiní docházeli za prací na Zbraslav nebo do Radotína. Praha byla tehdy pro místní přece jen vzdálenější lokalitou. Ve dvacátých letech se obec Jíloviště stala mezi pražskou smetánkou známým pojmem. Postaraly se o to dva hotely, které tu byly vystavěny – pseudorenesanční „zámeček“ Hubertus (1921-2) patřící rodině Pleyově, která zde měla už od roku 1916 pronajatou honitbu, a architektonicky modernější Palace z roku 1926. Zejména Hubertus se stal slavným – jezdily sem kromě jiných slavné hvězdy filmového plátna – např. Hugo Haas, Lída Baarová nebo Adina Mandlová. Ta na tento hotel, jenž byl spíše místem milostných zastaveníček, než rekreačním zařízením, vzpomíná ve svých pamětech. Mandlová pak na chatě svých přátel Vydrových prožila i dramatickou dobu květnové revoluce v roce 1945. Jíloviště si za místo oddychu zvolili i přední prvorepublikoví politici Baxa a Zenkl, svou milovanou chatu tu měl i jeden z největších českých charakterních herců František Smolík.

Tyto osobnosti však stály mimo běžného života obce. Až do počátku II. světové války se počet obyvatel příliš nezvyšoval, ale zlepšovala se kvalita bydlení – např. v roce 1930 zde v 60 domech žilo 235 obyvatel. Životní podmínky jílovišťských se zlepšily i jinak – v roce 1928 byla vyasfaltována silnice a nastal „konec strašného hluku povozů a hlavně nákladních aut“. Jistě se lze oprávněně domnívat, že k této modernizaci přispěla i existence dvou vyhledávaných hotelů. Jílovišťská silnice se měla ovšem zapsat do obecného povědomí i jinak : stala se dějištěm proslulých automobilových závodů do vrchu Zbraslav – Jíloviště. Tyto závody nebyly jen barvitou podívanou, ale vynášely 2 – 3 tisíce korun do obecní pokladny, což byla částka rozhodně nezanedbatelná. V roce 1930 byla dokončena kompletní elektrifikace obce a zásluhou starosty Karla Cvrčka byla v roce 1933 zřízena hluboká obecní studna, což v obci, kde sucho je trvalou hrozbou, byl čin skutečně záslužný.

Poklidný život obce narušil další z hrozných konfliktů 20. století – II. světová válka. Během šesti válečných let nehrozilo obyvatelům Jíloviště bezprostřední nebezpečí – mohli si dokonce i přilepšit prodejem potravin Pražanům. Nicméně na samém konci války se u vesnice bojovalo – obec

ležící při strategicky důležité přístupové cestě na Prahu se stala jevištěm bojů mezi Němci a Rudou armádou. Oběti z řad sovětských vojáků posud připomínají náhrobky na místním hřbitově.

Ivana Čornejová

Hasiči

Zásahová jednotka

- 11. 6. 2007, nácvik na soutěž
- 16. 6. 2007, okresní soutěž v požárním sportu, Okrouhlo
- 23. 6. 2007, povinná odborná stáž na stanici HZS v Řevnicích
- 3. 7. 2007, vznícení kompostu v Jílovišti
- 4. 7. 2007, mytí komunikace Jíloviště - Klíneč

Kdo chodí na procházky kolem fotbalového hřiště, určitě si všiml změn, které plocha bývalého pionýrského tábora prodělává. Pěkně to tam prokouklo. Naši chlapi odhalili i části dlážděné cestičky.

Práci na zpřístupnění této lokality věnovali již desítky hodin. Bylo by dobře, kdyby se v započatém díle pokračovalo a dříve zaplevelené místo se stalo v naší obci oddychovým centrem v zeleni.

Děti by tam chtěli mít dráhu pro cyklokros nebo stůl na stolní tenis. Co vy ostatní? Máte také nějaký nápad nebo chuť pomoci? Spojte se s hasiči nebo obecním úřadem. Váš zájem rádi uvítáme.

Fatková.

PLAMEN ve Slapech .

V sobotu 9. června se sešli naši mladí hasiči se svými vedoucími v 6:45 hodin před hasičskou zbrojnicí.

Protože s naší sestavou pořádně zamíchala zranění a pobyty na školách v přírodě, vezl malý autobus pana Uhra na soutěž 10 závodníků: Jirku Lachouta, Pepu Nového, Davida Pařízka, Kubu Hrubého, Filipa Kratochvíla, Milana Černého, Verču Markovou, Denisu Pospíšilovou, Símu Černou a Natálku Tymichovou.

Mezi jedenácti zúčastněnými sbory jsme si vylosovali startovní číslo jedna. Hned první disciplína – požární útok na vodu se nám moc nevydařil a byl třetí nejhorší. Štafeta 4x 60 m a štafeta dvojic- hydrant nám zvedly náladu, protože byly druhé nejlepší. Disciplíny CTIF: štafeta 400 m a požární útok jsou pro nás tradičně oříškem a patřila nám za ně umístění opět ke konci startovní tabulky.

Naše nevyrovnané výkony nám přesto zajistily medailové 3. místo po celkovém součtu umístění v jednotlivých disciplínách. Moc nám pomohlo 2. umístění na podzimním branném závodu. Vítězství patřilo favorizovanému družstvu SDH Sloup. Ve všech disciplínách byli nejlepší.

Na druhém místě skončili mladí hasiči z Hradištky, přestože na podzim byli až osmí. Dobře se na jarní kolo připravili. Čtvrtí, o jeden bod za námi, byli mladí hasiči z Mokropes, stejně těsně, rozdílem jednoho bodu, se na pátém místě umístil SDH Kamenný Újezdec, pak Jílové „A“, Slapy, Hvozdnice, Mníšek pod Brdy, Klíneč a Středokluky.

Ve spolupráci s SDH Masečín připravili pořadatelé ze Slap také dobrovolnou soutěž jednotlivců. Na úseku dlouhém 60 m bylo nutno překonat kladinu a napojit dvě hadice C na rozdělovač. Našich dětí se přihlásilo osm. Nejlépe se z nich umístila Denisa Pospíšilová na 3 místě.

Vedoucí mládeže Jana Petříková a Hanka Krejčová byly s výsledky spokojeny. Slabší byla úroveň organizace i terénu pro soutěž.

Naši výpravu doplnili jako vždy i rozhodčí z Jíloviště. Karel Marek odvezl avíí techniku potřebnou k závodu, Radek Moureček a Šárka Obermajerová fotografovali.

Základna našich mladých hasičů se na podzim posílí o nové zájemce a tak se musíme na podzimní kolo dobře připravit a nové kamarády vše, co je potřeba, pečlivě naučit.

Je třeba poděkovat i paní Jaroslavě a OÚ Jíloviště za příspěvek na nové sportovní oblečení. Červené dresy s dlouhým rukávem a černé sportovní kalhoty dětem slušely a dobře se jim, sportovalo.

Fatková.

Okresní kolo požární sportu dospělých - Okrouhlo 16. 6. 2007

se konalo týden po dětské soutěži a náš sbor reprezentovalo družstvo mužů : Dan Hudeček, Karel Špaček, Tomáš Cígler, Karel Neuman, Zdeněk Trkovský, Pavel Křišťůfek, Standa Matys a Michal Petřík a družstvo žen: Monika Čámská, Jitka Marková ml., Věra Mihálová, Bára Šedivá, Verča Marková, Hanka Krejčová a Verča Pařízková. Využili jsme možnosti účasti maximálního počtu čtyř 15letých závodnic, které směrnice pro požární sport dospělých povolují.

Okresní kolo má tři disciplíny : požární útok na vodu, štafetu 4x 100m a přebor jednotlivců.

Ve startovním poli 11 sborů se naši muži umístili na 6. místě, děvčata na druhém ze 7 družstev:

1. Dolní Jirčany „A“	1. Sloup
2. Sloup	2. J í l o v í š t ě
3. Třebotov	3. Psáry
4. Dolní Jirčany „B“	4. Klínek
5. Buš	5. Slapy
6. J í l o v í š t ě	6. Kytín
7. Čisovice	7. Čisovice
8. Zlatníky	
9. Klínek	
10. Zvole	
11. Slapy	

Na členské schůzi 22.6.2007 poděkoval starosta sboru M. Petřík všem za dobrou reprezentaci sboru i hezké vystupování. Celé závody probíhaly v přátelské atmosféře a bylo také málo diskvalifikací, za špatnou práci při závodění. Smutnou chvílí byl jen úraz hasiče ze Sloupu při pádu na kladině . Závod pro něho skončil a musel být ošetřen v nemocnici.

Děvčata si slíbila, že se budou pravidelně scházet, aby si udržovala kondici a „pilovala“ techniku zacházení se sportovním hasičským nářadím. Do dalších závodů jim určitě budeme držet palce a doufáme, že mezi sebe získají více aktivních závodnic.

Fatková.

Co slavíme za výročí

Strach vznik i hašení požárů patří k lidem odpradáвна. První čerpadla znali lidé již 250 let před Kristem. K hašení se poté používalo háků na trhání štítů i částí střechy, veder a košů na vodu, ale také mokré deky nebo kůže namočené do roztoku vody a octa nebo soli. Rokem 1518 začínají lidé bojovat s ohněm pomocí vozové stříkačky. Zhruba o 30 let později vydává Berka z Dubé řád o hašení ohně. V roce 1670 je poprvé použito k dopravě vody hadic z plachtoviny a kůže.

22.Května 1864 je založen první sbor dobrovolných hasičů v českých zemích – SDH Velvary. O opis jejich stanov projevuje zájem například Zbraslav. Roku 1869 je vydán první český spis „o základech hasičství“

V roce 1882 začíná hasičské hnutí pracovat i na Jílovišti, což dokládá protokol ze dne 15.dubna 1882 obsahující návrh zakoupení čtyřkolové stříkačky pro obec Jíloviště.. Je vystavena Kolna na Hasičské náradí, Léta 1920 -1925 je sbor uváděn jako ukázkový sbor výrobků firmy Smekal, společně se sbory Líšnice, Čisovic, Mníšku, kde je možno shlédnout motorovou stříkačku (jedná se spíše o ruční). V roce 1937 se koná ustavující valná hromada a v srpnu téhož roku je svěcena motorová stříkačka firmy Smekal. Tato stříkačka je později tahána vozem Chevrolet z hotelu Hubertus. Díky Práci členů SDH bylo ve sboru opraveno a předěláno několik hasičských speciálů a sbor se řadí na přední místo v okrese až do této doby.

Věříme, že budeme nadále pokračovat v naší činnosti, ale rádi bychom znali více s naší historie, Proto prosíme a žádáme občany kteří by měli sebemenší informaci z historie SDH Jíloviště, nebo Hasičské župy Kazín o možnost podělit se o ni s námi

Děkujeme hasiči Jíloviště

Na závěr otázka: slavíme 125 nebo 70 let?

Radek Moureček

Tel.: 724 564 306

Sportovci

Turistický víkend na Šumavě

V polovině července jsme Společně s Jaruškou Šmídovou připravili pro děti které s námi pravidelně chodí, výlet na Šumavu. Program byl celkem nabitý, v pátek odpoledne jsme se sešli u dětského hřiště. Vyrazili jsme autobusem do Prahy a následně vlakem přes Plzeň a Horažďovice do Mokrosuk. Z Mokrosuk jsme šli ještě kousíček pěšky na Pazdernu. Děti si postavili stany a večer jsme poseděli u ohně.

Druhý den, v sobotu jsme vyrazili na výlet do Velhartic kde se toho dne, jako každý rok, konalo na hradě pohádkové odpoledne. Kromě zábavných vystoupení byla v každé místnosti hradu nějaká pohádková osoba. Hradní paní museli děti zazpívat písničku, bílá paní naopak povídala o historii hradu a baba kořenářka nakonec všechny po zásluze odměnila. Následovala cesta na vlak a vlakem zpět. Po večerním posezení u ohýnku byla pro děti připravena bojovka.

V neděli si všichni opět sbalili stany a zabalili svoje věci do batohů. Po obědě jsme vyrazili na Vlak kterým jsme se všichni vrátili na Smíchovské nádraží, následně autobusem na Jíloviště. Věřím, že se všem výlet líbil a v září se opět sejdem na pravidelných schůzkách vždy jednou za čtrnáct dní v sobotu.

Pane Karle Dostálku!

Byly doby, kdy bych napsal Vážený, možná i Velevážený, ale po přečtení dvou článků starosty obce mne toto mínění velice rychle opustilo. Nejsem ten Kovařík, který si může přečíst Vergilia v originále, jsem rodák z této vesnice, ale ne hlupák, jak Ty ze mne děláš v 5. a 6. čísle Zvonice.

Předem bych rád poznamenal, že v Hubertusu byl institut předsednictva vlády Československé socialistické republiky, ve které byli zastoupeni členové Československé strany lidové, nestraníci, komunisté a není tedy pravda, jak píšeš Ty, pouze KSČ. Jestliže z této obce děláš bolševické hnízdo, tak mě víc než dost urážíš.

V jiném článku píšeš, že vodovod z Bani na Jíloviště by stál 30 až 50 milionů Kč, což považuji za další nehoráznou lež vůči mně. K otázce vody bych chtěl poznamenat následující.

Když se začal v letech 1960-61 budovat vodovod v této obci, byl předsedou MNV pan J. Baumruk a předsedou F.K. pan Josef Filek, který měl na vybudování vodovodu největší zásluhu, ale hlavně udělal dobrou věc pro obec. V té době byla naměřena vydatnost „obecního“ vrtu 3,8 - 4,0 l velmi dobré vody za 1 vteřinu při hloubce Nautily cca 80 m. Ihned u vrtu se postavila úpravná vody, ve které bylo trochu písku, čerpadla a občas se přimíchávalo trochu chloru. Všichni občané Jíloviště byli na toto dílo hrdí, neboť žádná z katastrálně sousedících obcí (Baně, Lipence, Dolní Mokropsy, Horní Mokropsy, Všenory, Černolice, Řitka, Lísnice, Klínek, Trnová, Skochovice, Vrané nad Vltavou, osada Strnady) tehdy svůj vlastní vodovod neměla.

Během několika let se zvýšil počet obyvatel i rodinných domků a tedy i spotřeba vody. Proto bylo rozhodnuto vybudovat dva tzv. zářezy u Ruky a na Jeptišce a zapojit je do úpravní. Když jsem se připojil na místní vodovod, platil jsem ročně za vodu 115 Kčs. Je jasné, že tyto doby jsou nenávratně pryč, ale vody odebírám stále stejně. Po roce 1990 bylo nutné zdroj pitné vody posílit, protože se počet obyvatel zvýšil nejméně o 200. Bylo tedy rozhodnuto vyvrtat nový zdroj poblíž zářezu na Jeptišce, jenže se zjistilo, že voda obsahuje vysoké množství železa a zdroj nesmí být napojen na úpravnu. Na místě úpravní se tedy postavila nová čistička, která i se studnou stála obec cca 6 milionů Kčs.

V dnešní době se opět zápasí s nedostatkem pitné vody (viz téměř každé číslo Zvonice). Podle mého názoru rozhodnutí udělat nové vrty, ať už průzkumné nebo neprůzkumné, bude stát obec zase nehorázně peníze. Jak píšeš ve Zvonici, činí hrubý odhad 8 milionů Kč, ale za 3 nebo 4 roky to zase nebude stačit. Nemohu pochopit, proč se nerozhodne, nebo komu to vadí, vybudovat přívod vody do našeho vodojemu z Prahy, aby byl problém nedostatku vody vyřešen natrvalo.

Projekt, který byl vypracován před 4 nebo 5 lety (Baně - Jíloviště - Všenory - Řitka) zaručeně stál dost peněz a teď je nerealizovatelný a leží v šuplíku. Ti projektanti, kteří ho navrhovali, koukali spíše na peníze pro sebe, neboť z projektu za 13 milionů Kč by měli mít, než z projektu za 50 milionů Kč. V žádném případě je nezajímalo, jestli bude nutno kácet stovky stromů nebo jen 5 stromů.

Pražský vodovod končí před Esama někde nad domkem paní Taterové, odkud je na Cukrák k vodojemu cca 2 700 m. Na tento vodovod se lze napojit potrubím o průměru 350 mm a vést ho vhodnější trasou, než jakou uvažovali zpracovatelé projektu. Vodovod by mohl vést vrchem přes most a pokračovat k bývalé školce, nebo kde se fíkalo u Matoušovic polí, dále okolo školky Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., pod elektrovodem, okolo spaleniště k Cukráku a vodojemu. To je podle mne nejkratší cesta a možná by se musely porazit jen dva nebo tři stromy, jinak by bylo možno vést potrubí jen po lesní cestě. Průzkumně jsem se ptal pana Karla Kabrny, kolik by to stálo a odpověď zní 5 000 Kč/b. m. (vyhrabat, položit potrubí, zahrnout), tj. včetně potrubí celkem cca 13 milionů Kč.

Jestli bude realizována stavba fitcentra a podle různých informací má činit rozpočet kolem 300 milionů Kč, tak bude mít objekt zřejmě dost velkou spotřebu vody. Počet obyvatel je již nyní cca 600 trvale bydlících a dalších 100 představuje celní škola. Fitcentrum bude představovat další nárůst lidí. Nevidím důvod, proč by investor nemohl dát na tento přivaděč např. 10 milionů Kč. Z obecního

rozpočtu by se doplatila zbývající část a ještě by nějaký ten milion zbyl, Ty bys obec nemusel zadlužovat a 365 dní v roce bys měl od starostí s vodou klid a stálý přítok by byl 100% zajištěn. Až se budou chtít napojit další obce, mohou to na vlastní náklady učinit kdykoli a jak budou samy chtít.

Jestli tedy chceš vstoupit do dějin této obce nějakým záslužným činem, zaříd', aby byla tato stavba vodovodu úspěšně realizována.

Bedřich Kovařík

Kam za kulturou, sportem, zábavou

- 3. – 5. 8. 2007 - muzikál *P o s t ř i ž i n y* , Dobřichovice - Zámek
- 11. 8. 2007 - *D i x i e l a n d*, Řevnice před Zámečkem
- 17. – 19. 8. 2007 - muzikál *P o s t ř i ž i n y*, Mníšek pod Brdy – Zámek
- 18. – 19. 8. 2007 - *M a r i á n s k á p o u ť* , Černošice
- 25. 8. 2007 - *Ř e v Ř e v n i c e*, Lesní divadlo Řevnice
- 25. 8. 2007 - *V i n a ř s k é s l a v n o s t i* , Dobřichovice Zámek
- 27. – 31. 8. 2007 - „*L e s ň á k*“, lesní slavnosti divadla Řevnice

KINO MNÍŠEK POD BRDY

Začátky promítání ve 20 hod., není-li uvedeno jinak.

ČERVENEC

TERKEL MÁ PROBLÉM, Dánsko (25. 7.)

PRÁZDNINY PANA BEANA, VB (28. 7.)

SRPEN

TAJNOSTI, ČR (1. 8.)

HOSTEL, USA (4. 8.)

NEZNÁMÝ SVŮDCE, USA (8. 8.)

MOST DO ZEMĚ TERABITHIA, USA (11. 8. - **od 18 hod.!**)

DIVOČÁCI, USA (15. 8.)

300: BITVA U THERMOPYL, USA (18. 8.)

SUNSHINE, USA-VB (22. 8.)

HUDBU SLOŽIL, SLOVA NAPSAL, USA (25. 8.)

VDÁŠ SE A BASTA!, USA (29. 8.)

Přemnožení Medovnice křivonohé na okrasných jedlých

Vážení spoluobčané, Před několika týdny se mně ptalo několik kamarádů, že mají na stromech malé černohnědé broučky, jestli nevím co to je a jak se jich zbavit. Shodou okolností přišla i moje sousedka Eva Mašitová, že má úplně obalený strom brouky které nezná. A tak jsem se sešel na strom podívat. Množství brouků mě opravdu překvapilo, ale také jsem si všiml velkého množství mravenců lesních. Podle toho jsem usoudil, že by se mohlo jednat o nějaký druh mšic, protože mravenci si je tahají do mravenišť a živí se jejich výměškem. Odebral jsem tedy část napadené jedlové větve a hned druhý den jsem ji odvezl do lesní školky VULHM na Baních. V ten den jsem se setkal s výzkumným pracovníkem panem Petrem Novotným, kterého jsem požádal zda by mě mohl zjistit u svých kolegů z útvaru ochrany lesa o jaký druh brouka se jedná. Po obdržení vyjádření jsem se rozhodl podělit se s čtenáři zvonice kteří mají zájem o stromoví na svých zahradách případně i lesa.

Bedřich Kovařík

Dále převzato z Lesnické práce 6/2007 strana 24-25,

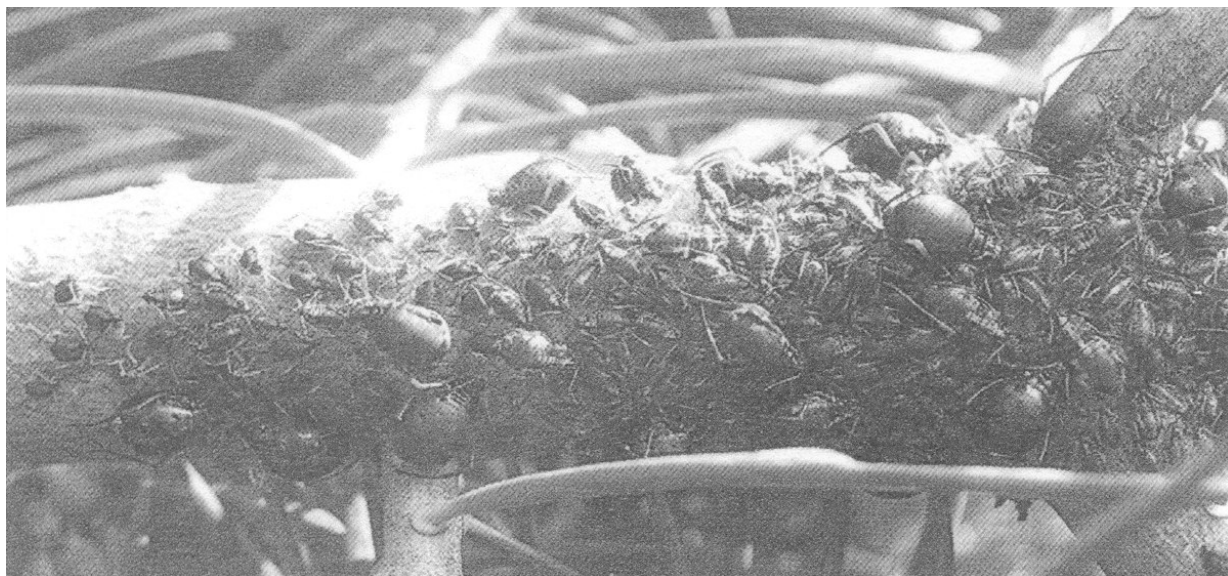
<http://lesprace.silvarium.cz/content/view/1089/>

Přemnožení medovnice křivonohé na okrasných jedlích

Petr Šrůtka, Oto Nakládal, Jan Liška

Od počátku tohoto roku se množí nálezy a následné dotazy na poradenskou službu v ochraně lesa, týkající se masového výskytu velkých černých mšic, sajících na kůře a větvích jedle ojiněné (*Abies concolor*), popřípadě na dalších druzích introdukovaných jedlí (jedle obrovské – *Abies grandis*). S postupujícím jarem se počet lokalit s nadměrnou přítomností mšic množí a narůstají i problémy s jejich výskytem (početné kolonie produkují velké množství lepkavého sekretu – medovice). Tato medovice skrápí jak jehličí kolonizovaných jedlí, tak i povrch půdy a předměty pod průmětem koruny.

Na medovici se soustřeďují hlavně vosy, včely a mravenci (hojně např. mravenec černošedý – *Lasius fuliginosus*), jelikož sekret pro ně představuje vyhledávanou potravu. Ti mohou způsobovat navazující problémy, zejména zdravotní. Kromě možného ohrožení zdravotního stavu napadených stromů je negativně ovlivněn rovněž estetický vzhled stromů, neboť v medovici lpící na povrchu jehličí zpravidla nastává rozvoj vřeckatých hub z okruhu tzv. černí (v úvahu připadají např. *Apiosporium pinophilum*, *Mycosphaerella tulasnei*, *Aureobasidium pullulans* a další druhy), takže zelená či šivá barva jehlic spodních částí korun bývá zcela překryta nevzhledným lepkavým a černým povlakem. Je pochopitelné, že uvedený jev je pro městskou (intravilánovou) zeleň zcela nevhodný.

Rozšíření druhu

Původce poškození, medovnice *Cinara curvipes* (Patch) (české druhové jméno dosud nemá – lze uvažovat o adjektivu křivonohá podle latinského významu druhového názvu), náleží mezi mšice podčeledi Lachninae. Jedná se o druh, který je původní v Severní Americe, a to v její západní části, od Mexika na sever přes Kalifornii, Oregon až do státu Washington a Kanady. Zde žije na domácích druzích jedlí (např. na zmíněné jedli ojíněné), ale též na některých dalších dřevinách. V Evropě tedy představuje zavlečený druh, jenž na území Česka není dosud uváděn. Výskyt této mšice u nás však bylo možno očekávat, neboť již od začátku tohoto desetiletí je známa ze sousedního Německa (poprvé byla v Evropě podle dostupných informací zjištěna ve Velké Británii v roce 1999). Později byla též nalezena v Srbsku. Je velmi pravděpodobné, že se vyskytuje i v dalších okolních zemích.

Popis a biologie druhu

Bezkrídle živorodé samičky medovnice *Cinara curvipes* jsou poměrně velké mšice (až 5 mm) okrouhlého těla, lesklé, tmavě hnědé až černé, na hřbetě mívají dvě světlé linie tvořené voskovými výpotky.

Na zadečku jsou přisedlé krátké výrůstky, tzv. sifunkuly, které vystupují z oválného sklerotizovaného štítu. Kauda (chvostek) je krátká a kulatá (oblá), vystupující jen neznatelně. Rostrum (bodavé ústní ústrojí) je dlouhé, delší nežli vlastní tělo. Okřídlené živorodé samičky jsou štíhlejší, s dobře vyvinutými křídly. U obou forem jsou nápadné dlouhé, obloukovitě zakřivené holeně posledního páru nohou.

Životní cyklus v Evropě zahrnuje až šest generací. Velká většina jedinců v koloniích je bezkrídla, okřídlené samice se však běžně vyskytují. Přezimující vajíčka bývají kladena během listopadu, avšak při mírném zimním počasí mohou samičky přežít a živorodě naklást během pozdních zimních měsíců nebo časného jara nové pokolení. To je příčinou výskytu početných kolonií na samém začátku roku (případ letošní sezóny).

Mšice sají v koloniích na kůře, většinou na spodní straně větví nebo na kmeni. Jejich množství dosahuje během roku dvou vrcholů; prvního během května a června, druhého během září a října. Kolonie produkují velké množství medovice, která je sbírána většinou vosami a mravenci, ale byl pozorován též sběr včelami.

Okruh hostitelských dřevin zahrnuje v Evropě většinou jedli ojíněnou (*Abies concolor*) a jedli obrovskou (*Abies grandis*), vzácně jiné dřeviny, např. cedr atlaský (*Cedrus atlantica*). Ve svém původním areálu žije téměř výhradně na jedlích (*A. balsamea*, *A. lasiocarpa*, *A. magnifica*, *A. religiosa*, *A. concolor*) a dalších druzích jedlí, byla ale také zjištěna na druzích *Cedrus deodara* a *Pinus contorta*.

Výskyt v České republice

V průběhu letošního roku se prostřednictvím dotazů na výskyt této mšice ukázalo, že v současnosti je u nás již široce rozšířena na území celé republiky. Znamé lokality výskytu zahrnují jak Čechy (Plzeň, Beroun, Praha, Opočno a další), tak i Moravu se Slezskem (Znojmo, Prostějov, Olomouc, Ostrava, Frýdek-Místek). Jedná se převážně o výskyt v intravilánech měst, vzhledem k hostitelským druhům jedlí. Jedna ze známých lokalit je však i lesní školka, což naznačuje jeden z možných způsobů šíření – prostřednictvím dovozu sazenic pro zakládání plantáží vánočních stromků. Vzhledem k nálezům okřídlených jedinců je pravděpodobné též autonomní šíření populací přelety, resp. vzdušnými přenosy.

První výskyt druhu z našeho území je autorům tohoto příspěvku znám z jarního období roku 2006, kdy byla tato mšice nalezena na jedli ojíněné na území města Ostrava. Je zřejmé, že druh se na naše území rozšířil během několika předchozích let, ale unikal pozornosti a výskyt se stal nápadným až v důsledku mimořádně mírné zimy 2006/2007, jež způsobila jeho přemnožení.

Škodlivost

Ve své domovině je tato mšice považována za škůdce prakticky pouze na plantážích vánočních stromků. Přestože můžeme předpokládat, že ve svém areálu je kontrolována širším spektrem přirozených nepřátel, bývají proti ní doporučovány zásahy pouze v roce předcházejícím „sklizení“ vánočních stromků. Jde zde hlavně o estetický vzhled jedliček, který by mohl rozvojem kolonií mšic utrpět.

O škodlivosti této mšice v evropských poměrech není dosud dostatek zpráv; pouze údaje ze Srbska udávají odumírání některých napadených jedlí (z jiných evropských států nejsou zprávy o chřadnutí a odumírání jedlí v důsledku napadení k dispozici). Lze však uvažovat o negativním vlivu pokrytí asimilační plochy (jehlic) medovicí porostlou výše zmíněnými černěmi, což může vést v teplých a slunných obdobích k přehřátí jehlic a jejich rychlejšímu stárnutí, resp. trvalému poškození. Otázkou rovněž zůstává možné omezení asimilace. Včelaři naopak hodnotí výskyt této mšice pro hojnou produkci medovice pozitivně (medovice je navíc k dispozici již v časném jarním období, kdy mají včely jen omezené snůškové možnosti).

Možnosti obrany

Vzhledem ke skutečnosti, že medovnice (zejména u druhů rodu *Citara*) působí jen zřídka větší problémy, nepředpokládáme, že by v našich podmínkách mohlo dojít k rozsáhlejšímu chřadnutí a odumírání napadených exotických jedlí. Pokud budou tudíž proti tomuto druhu mšice podnikána nějaká obranná opatření, budou důvody k takovému rozhodnutí zohledňovat převážně estetická, případně též hygienická hlediska.

Strategie obrany proti medovnici *Cinara curvipes* může v podstatě zahrnovat tři přístupy:

- tolerování problému (pokud produkce medovice a snížení estetického působení stromů není na závadu);
- provedení zásahu (včetně použití aficidních přípravků);
- v extrémním případě (u poškozených a chřadnoucích stromů) lze uvažovat i o jejich odstranění.

Metody biologického boje dosud nemůžeme využít, ale z přirozených nepřátel byly na lokalitách výskytu zaznamenány dravé larvy zlatooček (*Chrysopa* sp.) a pestřenek (*Syrphidae*), které však nedokáží početné kolonie mšic zredukovat.

Pokud budeme výskyt mšic na exotických jedlích tolerovat, můžeme očekávat opakování problému a jeho stupňování během vegetační sezóny, a to zvláště v letech, kterým by předcházela mírná zima. V případě vzrostlých stromů v arboretech nebo i parcích to však může být mnohdy jediná možnost, vzhledem k nákladům na ošetření vysokých stromů, ke kterému navíc chybí vhodná technika, schopná dopravit postřikovou jichu i do vyšších partií korun. Insekticidní zásah bude u nižších stromů (do výšky 10 nebo až 15 metrů) pravděpodobně rovněž často voleným opatřením. Při použití odpovídající techniky, kterou představují silnější typy zádobových motorových rosičů, je provedení takového zásahu snadné. Samotný motorový rosič je většinou schopen dostat postřikovou jichu do výšky až 10 metrů (u vyšších stromů je možností použít zdvižné plošiny, ze které můžeme provést postřik při použití téhož přístroje). Volba přípravků se řídí „Seznamem registrovaných přípravků na ochranu rostlin 2007“, vydávaným Státní rostlinolékařskou správou.

Chemické ošetření může přicházet v úvahu zejména ve školkách, především v takových, kde jsou pěstovány introdukované druhy jedlí, ať už severoamerické anebo jiné provenience, pro okrasné účely a dále na plantážích vánočních stromků. Pozornost je ale nutné věnovat i dalším druhům dřevin, například cedrům. K provedení postřiku ve školkách a na plantážích lze, vzhledem k malé výšce ošetřovaných jedinců, použít i ručně ovládané zádobové postřikovače. V podmínkách soukromých zahrad a parků je možno využít ekologicky přijatelnější oplach a ostřikování kmene a větví proudem vody ze zahradní hadice (čím větší tlak, tím lépe), jehož prostřednictvím se kolonie rozruší a smyjí. K jejich následném obnovení již zpravidla nedochází, nebo jen v omezeném rozsahu. Obejdeme se tak bez použití chemických přípravků.

Závěr

Náhlé objevení a masové přemnožení zavlečené medovnice *Cinara curvipes* je dalším z řady příkladů, jež dokládají, že vzrůstající obavy z invazí nepůvodních organismů na území Evropy jsou plně oprávněné. V tomto konkrétním případě však není míra rizika vyplývající ze zavlečení příliš vysoká, neboť jde o druh vázaný na exotické druhy jehličnatých dřevin, a nepředstavuje tudíž bezprostřední nebezpečí pro naše domácí druhy jehličnanů. Bude však potřebné jej blíže sledovat a z případných změn jeho způsobu života (např. přechodu na další hostitele, nárůstu škodlivosti) vyvodit patřičná opatření.

Seznam použité literatury je k dispozici u autorů.

Ing. Petr Šrůtka, Ph.D.

Ing. Oto Nakládal

FLE ČZU v Praze

E-mail: srutka@fle.czu, nakladal@fle.czu

Ing. Jan Liška

Výzkumný ústav lesního hospodářství v.v.i.

E-mail: liska@vulhm.cz

O Žábě na prameni a Chytré žábě

Zní to jako název nějaké pohádky o dvou žábách, ale Žába na prameni je občanské sdružení ze sousední Líšnice, které vydává noviny Líšnická žába. Kromě toho spustili také další žabí projekt Chytrá žába, který má pomoci všem, kteří se potřebují efektivně zorientovat v problematice rozvoje obcí. Chytrá žába je určena nejen zastupitelům a vůbec všem, kteří se potřebují rychle a efektivně zorientovat ve správě a rozvoji obce. Třeba i těm, kteří nejsou v zastupitelstvu a přesto by chtěli něco změnit nebo prosadit.

Projekt zahrnuje internetové stránky www.chytrazaba.cz se zajímavostmi a potřebnými informacemi ze Středočeského kraje a z fungování obcí. Na těchto stránkách najdete například přihlášku do soutěže Nový domov roku 2007, kterou vypsal Ministerstvo pro místní rozvoj ČR ve spolupráci s Českou komorou architektů do které můžete přihlásit svůj dům. Nebo tam najdete například článek o tom, že lobbyisté nejsou jen bezcharakterní křiváci, kteří vybaveni otrávenými dýkami a pytli špinavých (nebo vypraných) peněz se plíží jako spiklenci benátští po kuloárech, ale že lobbying hraje svou roli také v rozhodování na obcích, kde lobbyisté mohou být firmy, které chtějí stavět, nebo to mohou být například fotbalisté nebo i sbor dobrovolných hasičů.

V rámci projektu Chytrá žába se můžete také zdarma zúčastnit vzdělávání moderní formou e-learningu, kdy s lektorem a se vzdělávacím programem komunikujete prostřednictvím internetu.

Do projektu Chytrá žába můžete přispět i vy. Pokud nás upozorníte na zajímavou iniciativu nebo událost nebo máte-li nějaký příběh ze života obce o tom, kde se co povedlo, a kde i při dobré snaze věc zašla do slepé uličky. Napište nám, budeme rádi. Nejde o nějaké literární dílo, jde o to, podívat se přes plot a zjistit, jak to jinde dělají jinak, případně že i jinde řeší stejné problémy stejně.

Více o projektu Chytrá žába na www.chytrazaba.cz

Za žáby napsal Martin Bradáček z L. Í. (z Líšnice)

Jíloviště se účastní projektu na podporu zpětného odběru elektrozařízení v malých obcích

Také v Jílovišti se zapojíme do pilotního projektu na podporu zpětného odběru elektrozařízení v malých obcích, který probíhá od července do listopadu 2007. Na závěr budou vyhodnoceny výsledky a navrženy optimální způsoby sběru elektrozařízení. Projekt s názvem „Dosloužily? Zaslouží si recyklaci!“ organizuje Středočeský kraj a kolektivní systém ASEKOL. Realizaci projektu zajišťuje společnost SAFINA ve spolupráci se zpracovatelem STENA SAFINA a dopravcem – společností REMONDIS.

Cílem je porovnat dvě rozdílné varianty svozů vysloužilých elektrozařízení a na základě výsledků maximálně sběr vysloužilých elektrozařízení občanům usnadnit a zvýšit tak objem zpětného odběru těchto výrobků.

Projektu se účastní deset obcí Středočeského kraje (Okrouhlo, Slapy, Svinaře, Zadní Třebáň, Jíloviště, Pohoří, Bratřínov, Líšnice, Černolice a Trnová). V pěti obcích je občanům v průběhu projektu pravidelně jednou měsíčně v sobotu k dispozici kontejner s obsluhou pro odevzdání malých i velkých vysloužilých elektrospotřebičů. Naproti tomu v druhé polovině obcí je obyvatelům nabídnut speciální uzavřený kontejner podobný barevně rozlišeným popelnicím na papír či sklo. To je také případ Jíloviště. Tyto kontejnery jsou uzpůsobeny pro sběr malých elektrozařízení. Vyváženy budou jednou měsíčně ve všední den. Právě model stacionárních kontejnerů bude v rámci tohoto projektu vyzkoušen poprvé v Evropě.

Konkrétně v naší obci bude od srpna umístěn speciální kontejner určený pro vysloužilá elektrozařízení z domácností. Kontejner bude umístěn u staré hasičské zbrojnice. Do kontejneru odkládejte malá elektrozařízení, například fény, kulmy, klávesnice, počítačky, rychlovarné konvice, mobilní telefony. Rozměr otvoru pro vhození je 30 x 50 x 60 cm, což odpovídá standardní velikosti počítače.

Hana Ansorgová, Asekol

Máte doma staré spotřebiče?
DOSLOUŽILY?
ZASLOUŽÍ SI RECYKLACI!

**ZAPOJTE SE DO PILOTNÍHO PROJEKTU
NA PODPORU ZPĚTNÉHO ODBĚRU ELEKTROZAŘÍZENÍ!**

**V JÍLOVIŠTI bude speciální kontejner umístěn
u separačního stání - u staré hasičské zbrojnice
od srpna do října 2007**

CO JE MOŽNO ODEVZDAT K RECYKLACI:

VEŠKERÁ DROBNÁ ELEKTROZAŘÍZENÍ MIMO ZÁŘIVKY

(videopřehrávače, radia, magnetofony, sluchátka, dálkové ovladače, videokamery,
fotoaparáty, elektrické a elektronické hudební nástroje, výpočetní technika – notebooky, myši,
klávesnice, telefony, kalkulačky, herní konzole,
elektrické hračky, drobné domácí elektrospotřebiče – varné konvice, fény atd.)

VŠE DO ROZMĚRU 30 X 50 X 60 CM

NE: televize, monitory, lednice a pračky

**Pilotní projekt na podporu zpětného odběru elektrozařízení
probíhá za podpory Středočeského kraje.**

Středočeský kraj

K A R A O K E

tel. 739 015 888

tel. 739 015 999

BOWLING HALL TRNOVÁ

Každý čtvrtek od 17 do 23h karaoke s tancem
(Po domluvě možno i v jiné dny)

SPECIALITY Z GRILU

tel : 739 015 888

KAŽDÝ PÁTEK, SOBOTU A NEDĚLI

tel : 739 015 999

RESTAURANT BOWLING HALL TRNOVÁ

krkovička

špízy

zelenina

klobásy

kuřecí maso

na objednávku

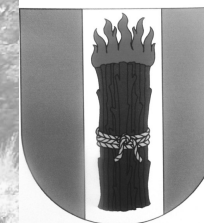
celé sele či kýta,

ryby ...

SOBOTA - GRILOVÁNÍ VE STYLU ALL INCLUSIVE (co kdo sní) - 500Kč/osobu

Sbor dobrovolných hasičů Jíloviště

pořádá v sobotu **25. 8. 2007**
v hasičsko-sportovním areálu
pod fotbalovým hřištěm

oslavy 70. výročí založení sboru

Srdečně zveme všechny příznivce hasičského sboru a dobré zábavy k příjemnému strávení sobotního odpoledne.

Program oslav:

8:30 - budíček místním rozhlasem	13:00 - 17:30 - soutěž v požárním sportu	- muži nad 40 let
9:00 - 9:45 - vítání hostů		- ženy nad 30 let
10:00 - 10:30 - odchod na slavnostní schůzi	- vystoupení mladých hasičů	
10:30 - 12:00 - slavnostní schůze	- ukázky techniky a činnosti Hasičského záchranného sboru ČR	
9:00 - 12:00 - výstava k činnosti a historii sboru v hasičské zbrojnici	- a integrovaného záchranného systému	

Odpoledním programem Vás bude provázet Západočeská myslivecká kapela ATLAS.
V průběhu odpoledne bude probíhat bohatá tombola.

20:00 – společenský večer v restauraci u Hastrmana
večerem provází SDRUŽVOLTÓN

Po celý den bude zajištěna možnost bohatého občerstvení.

Sbor dobrovolných hasičů děkuje sponzorům za darované finanční prostředky

Blahopřejeme

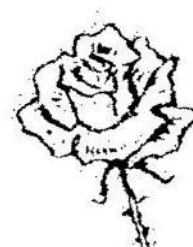
BLAHOPŘEJEME

V měsíci červenci oslavili svá životní jubilea dva členové našeho sboru :

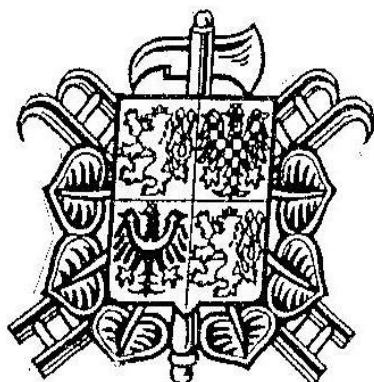
paní Ludmila Šichová a pan Jiří Zikmund.

Do dalších krásných let pevné zdraví, štěstí a spokojenost

přejí hasiči Jíloviště.

70. výročí založení

70. výročí založení

**Sboru dobrovolných hasičů v Jílovišti
oslavíme 25.srpna 2007 !**

Připravujeme bohatý program.

Hudba - soutěže - ukázky práce záchranářů - historie -
- společenský večer v pizzerii U Hastrmana.

Podrobný program bude včas na plakátech !!!

Těšíme se na Vaši účast.

ZVONICE měsíčník obce Jíloviště – MK ČR E 12563

Vydává Obec Jíloviště, redakční rada: Ing. Jan Vorel, Libuše Fatková,
fotografie: Radek Moureček

Tisk Pragoeduca – PhDr. Zdeňka Kubrová, Antala Staška 80
140 00 Praha 4

Uzávěrka příštího čísla 6.7.2007